Proiect

LEGE
privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărţile centrale şi registrele centrale de tranzacţii

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I
Dispoziţii generale

Art.1 - Prezenta lege stabileşte măsurile necesare punerii în aplicare, la nivel naţional, a dispoziţiilor Regulamentului (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European şi al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărţile centrale şi registrele centrale de tranzacţii în ceea ce priveşte stabilirea autorităţii competente şi a regimului sancţiunilor aplicabil în cazul încălcării dispoziţiilor cuprinse în Titlul II din Regulamentul (UE) nr.648/2012, precum şi a dispoziţiilor art.87 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 având ca scop asigurarea protecției drepturilor operatorilor de sisteme care furnizează garanții altor operatori de sisteme în cazul în care aceștia din urmă fac obiectul unor proceduri de insolvență.

Art.2 - Termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au semnificaţia prevăzută în Regulamentul (UE) nr.648/2012.

Art.3 - Intră sub incidenţa prezentei legi, următoarele categorii de persoane:

a) instituţiile de credit, precum și persoanele fizice responsabile prevăzute la art.108 alin.(1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, după caz;

b) societăţile de servicii de investiţii financiare şi societăţile de administrare a investiţiilor şi administratorii fondurilor de investiţii alternative, precum și persoanele fizice responsabile având calitate de membru al consiliului de administrație/consiliului de

supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

c) societăţile de asigurare şi de reasigurare, precum și persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

d) administratorii fondurilor de pensii administrate privat şi/sau fondurilor de pensii facultative, precum şi persoanele fizice având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

e) contrapărţile centrale, precum și persoanele fizice responsabile prevăzute la art.2 pct.27-29 din Regulamentul (UE) nr.648/2012, respectiv reprezentanți ai compartimentului de conformitate, după caz;

f) operatorii de piață/de sistem care administrează locuri de tranzacţionare, precum şi persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

g) contrapărţile nefinanciare, precum și persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului acestora, după caz.

Art.4 - (1) În aplicarea art.12 din Regulamentul (UE) nr.648/2012, Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, exercită atribuţiile şi dispune măsurile necesare în calitate de autoritate competentă responsabilă pentru supravegherea respectării de către persoanele prevăzute la art.3 lit. a) – f), a obligaţiilor ce le revin potrivit dispoziţiilor cuprinse în Titlul II din Regulamentul (UE) nr.648/2012, astfel:

a) Banca Naţională a României în ceea ce priveşte persoanele prevăzute la art.3 lit.a);

b) Autoritatea de Supraveghere Financiară în ceea ce priveşte persoanele prevăzute la art.3 lit.b), c), d) si f);

(2) În ceea ce priveşte persoanele prevăzute la art.3 lit.g), Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate competentă, în conformitate cu dispozițiile art.2 alin.(8) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 93/2012 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările şi completările ulterioare.

În ceea ce priveşte persoanele prevăzute la art.3 lit.e), Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate competentă, în conformitate cu dispoziţiile art.157 alin.(2) din Legea nr. 297/2004 privind piaţa de capital cu modificările şi completările ulterioare.

(3) În sensul prevederilor alin.(1) şi (2), Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, îndeplineşte atribuţiile şi exercită toate prerogativele care decurg din aplicarea Regulamentului (UE) nr.648/2012 ori din actele de directă aplicare adoptate de Comisia Europeană, în baza competenţelor delegate conferite acesteia.

Art.5 - (1) În exercitarea atribuţiilor prevăzute de prezenta lege, Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară solicită şi procesează orice date şi informaţii relevante, inclusiv de natura datelor cu caracter personal, cu privire la operaţiunile care fac obiectul Regulamentului (UE) nr.648/2012.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal în sensul prezentei legi se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.677/2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale Regulamentului (CE) nr.45/2001 privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituţiile şi organele comunitare şi privind libera circulaţie a acestor date.

CAPITOLUL II
Măsuri administrative şi sancţiuni administrative

Art.6 – Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, dispune măsurile necesare şi/sau aplică sancţiunile prevăzute de prezenta lege, în cazurile în care constată că oricare dintre persoanele prevăzute la art.3 se fac vinovate de următoarele fapte:

a) nerespectarea de către contrapărțile financiare şi nefinanciare a obligației de compensare a tuturor contractelor derivate extra-bursiere aparținând unei clase de instrumente financiare derivate extra-bursiere desemnate ca fiind supuse obligației de compensare, potrivit art.4 şi art.5 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

b) nerespectarea de către contrapărţile centrale a obligaţiei de acceptare la compensare a contractelor derivate extrabursiere în mod nediscriminatoriu şi transparent, indiferent de locul de tranzacționare, conform prevederilor art.7 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

c) nerespectarea de către contrapărţile centrale a termenului de 3 luni prevăzut la art.7 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012 pentru transmiterea unui răspuns la o cerere de acces, formulată oficial de un loc de tranzacționare, precum şi neacordarea accesului în termen

de 3 luni de la soluționarea favorabilă a unei astfel de cereri, în condițiile prevăzute de art.7 din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

d) nerespectarea de către contrapărţile centrale a obligaţiei de justificare completă a refuzului în cazul unei cereri de acces formulate de un loc de tranzacționare, conform prevederilor art.7 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

e) nefurnizarea de către operatorii de piaţă/sistem care administrează locurile de tranzacţionare, autorizate şi supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, a informaţiilor privind tranzacțiile în mod transparent și nediscriminatoriu oricărei contrapărţi centrale care a fost autorizată să compenseze contracte derivate extrabursiere tranzacționate în locul respectiv de tranzacționare, conform prevederilor art.8 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

f) nerespectarea de către operatorii de piaţă/sistem care administrează locurile de tranzacţionare, autorizate şi supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, a termenului de 3 luni prevăzut la art.8 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, precum şi neacordarea accesului în termen de 3 luni de la soluționarea favorabilă a unei astfel de cereri, în condițiile prevăzute de art.8 Regulamentul (UE) nr.648/2012;

g) nerespectarea de către operatorii de piaţă/sistem care administrează locurile de tranzacţionare a obligaţiei de justificare completă a refuzului în cazul unei cereri oficiale de acces făcută de o contraparte centrală, conform prevederilor art.8 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

h) nerespectarea de către contrapărţile financiare, contrapărţile nefinanciare şi contrapărţile centrale a obligaţiei de raportare către un registru central de tranzacţii a informaţiilor referitoare la orice contract derivat încheiat, precum şi la orice modificare sau încetare a contractului, conform prevederilor art.9 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

i) nerespectarea de către contrapărţile financiare și contrapărţile nefinanciare a obligaţiei de păstrare a evidenţei tuturor contractelor derivate pe care le-au încheiat şi a tuturor modificărilor acestora pentru o durată minimă de 5 ani de la încetarea contractului, conform art.9 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

j) nerespectarea de către contrapărţile financiare, contrapărţile nefinanciare şi contrapărţile centrale a obligaţiei de transmitere către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare şi Pieţe a informaţiilor referitoare la un contract derivat, conform dispozițiilor art.9 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

k) nerespectarea de către contrapărțile nefinanciare a obligaţiilor decurgând din dispoziţiile art.10 alin.(1) şi (3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la obligațiile specifice privind compensarea pentru contrapărțile nefinanciare;

l) nerespectarea de către contrapărţile financiare, cu excepţia instituţiilor de credit şi a societăţilor de servicii de investiţii financiare, a obligaţiilor prevăzute la art.11 alin.(4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la deţinerea unui cuantum adecvat şi proporţional de capital pentru a gestiona riscul neacoperit printr-un schimb adecvat de garanţii;

m) nerespectarea de către contrapărţile financiare, cu excepţia instituţiilor de credit şi a societăţilor de servicii de investiţii financiare, precum şi de către contrapărţile nefinanciare a obligaţiilor decurgând din dispoziţiile art.11 alin.(1)-(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la existenţa procedurilor şi mecanismelor corespunzătoare necesare măsurării, monitorizării şi atenuării riscului operaţional şi a riscului de contraparte, la evaluarea zilnică la preţul pieţei (*mark-to market)* a valorii contractelor în derulare, respectiv la dispunerea de proceduri de gestionare a riscului care să impună un schimb de garanţii prompt, corect şi segregat corespunzător;

n) refuzul oricărei persoane prevăzute la art.3 de a răspunde solicitărilor Băncii Naţionale a României, respectiv Autorităţii de Supraveghere Financiară, în vedere a exercitării atribuţiilor ce le revin conform prezentei legi.

Art.7 – Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, poate dispune măsurile necesare şi/sau poate aplica sancţiunile prevăzute de prezenta lege, pentru faptele prevăzute la art.6, constând în nerespectarea dispoziţiilor art.4, 5 şi 7-11 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 şi/sau a dispoziţiilor actelor de directă aplicare adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniul reglementat de Regulamentul (UE) nr.648/2012.

Art.8 - Pentru faptele prevăzute la art.6, Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, poate dispune următoarele măsuri:

a) ordin de încetare a conduitei ilicite a persoanei fizice sau juridice şi de abţinere de la repetarea acesteia;

b) interdicția temporară sau, pentru încălcări grave sau repetate, interdicția permanentă de a exercita funcțiile prevăzute la art.3 lit.a)-g), împotriva oricărei persoane fizice responsabile care exercită astfel de funcţii;

c) retragerea autorizaţiei acordate în condiţiile legii, contrapărţii financiare sau, după caz, contrapărţii centrale.

Art.9 - (1) Pentru faptele prevăzute la art.6, Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, poate aplica următoarele sancţiuni administrative:

a) avertisment scris;

b) avertisment public prin care se indică persoana fizică sau juridică responsabilă şi fapta săvârşită;

c) amendă aplicabilă persoanei juridice, de până la 10% din valoarea totală netă a cifrei de afaceri realizată în exerciţiul financiar precedent;

d) amendă aplicabilă persoanei fizice, până la echivalentul în lei a 5 milioane de euro, calculat la cursul de schimb de la data aplicării amenzii;

e) amendă până la de două ori valoarea beneficiului obţinut prin săvârşirea faptei, dacă acesta poate fi determinat;

f) retragerea aprobării, autorizării ori validării, după caz, acordate persoanelor fizice prevăzute la art.3 lit.a) – f).

Art.10 - Nerespectarea de către instituţiile de credit ori de către societăţile de servicii de investiţii financiare a obligaţiilor prevăzute la art.11 alin.(1)-(4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la existenţa procedurilor şi mecanismelor corespunzătoare necesare măsurării, monitorizării şi atenuării riscului operaţional şi a riscului de contraparte, la evaluarea zilnică la preţul pieţei (*mark-to-market)* a valorii contractelor în derulare, la dispunerea de proceduri de gestionare a riscului care să impună un schimb de garanţii prompt, corect şi segregat corespunzător, respectiv, la deţinerea unui cuantum adecvat şi proporţional de capital pentru a gestiona riscul neacoperit printr-un schimb adecvat de garanţii, se sancţionează de către Banca Naţională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, conform prevederilor Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr.99/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, prin dispunerea măsurilor necesare prevăzute la art.226 şi/sau aplicarea sancţiunilor şi măsurilor sancţionatoare prevăzute la art.229 din acest act normativ.

Art.11 - (1) Măsurile şi sancţiunile dispuse potrivit prevederilor prezentei legi trebuie să fie eficiente, proporţionale cu faptele şi deficienţele constatate şi de natură a avea un efect de descurajare.

(2) În sensul prevederilor alin.(1), la stabilirea măsurii şi/sau sancţiunii, precum şi, după caz, a cuantumului sancţiunii pecuniare, autoritatea competentă are în vedere toate circumstanţele relevante, inclusiv, după caz:

a) gravitatea și durata faptei;

b) gradul de răspundere al persoanei fizice sau juridice responsabile de încălcare;

c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, prin luarea în considerare a unor factori precum cifra de afaceri totală a persoanei juridice sau venitul anual al persoanei fizice;

d) valoarea profiturilor obţinute sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în măsura în care acestea pot fi determinate;

e) cooperarea persoanei fizice sau juridice responsabile cu autoritatea competentă;

f) încălcările săvârşite anterior de persoana responsabilă;

g) măsurile luate de către persoana responsabilă pentru a împiedica repetarea faptelor;

h) orice consecinţe potenţial sistemice ale faptei săvârşite.

Art.12 - (1) În aplicarea dispoziţiilor art.12 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, autoritatea competentă potrivit prezentei legi publică orice sancţiune aplicată în baza prezentei legi, modalitatea de publicare fiind stabilită de fiecare autoritate competentă în parte.

(2) Fac excepţie de la prevederile alin.(1) cazurile în care divulgarea informaţiilor ar pune în pericol pieţele financiare sau ar cauza daune disproporţionate părţilor implicate, considerentele de oportunitate care stau la baza unei eventuale decizii de nepublicare a sancţiunii fiind la aprecierea exclusivă a autorităţii competente.

(3) Banca Naţională a României şi Autoritatea de Supraveghere Financiară întocmesc anual rapoarte de evaluare a eficacităţii regimurilor sancţiunilor aplicate conform prezentei legi, pe care le transmit Ministerului Finanţelor Publice, până la data de 31 martie a anului următor, în vederea publicării unui raport de evaluare la nivel naţional, conform art.12 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012.

Art.13 - (1) Actele de aplicare a sancţiunii amenzii constituie titluri executorii. Amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat.

(2) Aplicarea sancţiunilor nu înlătură răspunderea civilă sau penală, după caz.

(3) Aplicarea măsurilor şi sancţiunilor prevăzute la art.9 se prescrie în termen de 1 an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârşirii acesteia.

(4) Sancţiunile prevăzute la art.9 pot fi aplicate concomitent cu dispunerea măsurilor prevăzute la art.8 sau independent de acestea.

Art.14 - În cazul constatării săvârşirii a două sau mai multe fapte sancţionate conform prevederilor prezentei legi, se aplică sancţiunea cea mai mare, majorată cu până la 50%, după caz.

Art.15 - (1) Constatarea faptelor prevăzute la art.6 se realizează de către reprezentanţi ai autorităţii competente, împuterniciţi în acest sens, în cursul inspecţiilor sau investigaţiilor efectuate în condiţiile prevăzute de Regulamentul (UE) nr.648/2012 ori pe baza notificărilor, raportărilor, informaţiilor transmise autorităţii competente, în exercitarea atribuţiilor acestora şi/sau a datelor şi informaţiilor disponibile acesteia în orice alt mod.

(2) Autoritatea competentă potrivit prezentei legi poate delega constatarea săvârşirii faptelor sancţionate potrivit prezentei legi către agenţi împuterniciţi sau către autorităţile competente din alte state membre sau, după caz din state terţe, în baza acordurilor încheiate cu acestea.

Art.16 – (1) Actele prin care se dispun măsuri sau aplică sancţiuni potrivit prezentei legi sunt emise după cum urmează:

a) în cazul persoanelor prevăzute la art.3 lit.a), de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naţionale a României, conform regulamentelor interne ale acesteia, cu excepţia măsurilor prevăzute la art.8 lit.b) şi c), care sunt de competenţa Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României;

b) în cazul persoanelor prevăzute la art.3 lit.b)-g), de către Consiliul, preşedintele sau vicepreşedinţii Autorităţii de Supraveghere Financiară, conform deciziilor interne ale acesteia.

(2) Actele prevăzute la alin.(1) trebuie să cuprindă cel puţin elementele de identificare a persoanei în culpă, descrierea faptei şi a circumstanţelor acesteia şi temeiul de drept al dispunerii măsurii sau, după caz, al aplicării sancţiunii.

Art.17 - (1) Actele adoptate de Banca Naţională a României potrivit prezentei legi pot fi contestate, în condiţiile prevăzute de art.275-277 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2006, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Actele adoptate de Autoritatea de Supraveghere Financiară potrivit prezentei legi pot fi contestate, în condiţiile prevăzute de art.21^3 din Ordonanţa de urgenţă nr.93/2012 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.113/2013, cu modificările şi completările ulterioare.

Capitolul III

Modificarea Legii nr.253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăţi şi în sistemele de decontare a operaţiunilor cu instrumente financiare

Art.18 – În aplicarea art.87 din Regulamentul (UE) nr.648/2012, după alin.(2) al articolului 9 din Legea nr.253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăţi şi în sistemele de decontare a operaţiunilor cu instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.566 din 28 iunie 20014, cu modificările şi completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Atunci când un operator de sistem a constituit o garanţie în favoarea unui alt operator de sistem în legătură cu un sistem interoperabil, drepturile pe care operatorul de sistem care a constituit garanţia le are asupra acelei garanţii nu sunt afectate de deschiderea procedurii de insolvenţă împotriva operatorului de sistem beneficiar ar garanţiei".

Capitolul IV
Dispoziţii finale

Art.19 - Prezenta lege este emisă în aplicarea prevederilor art.10 alin.(5), ale art.12 alin.(1) şi ale art.87 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European şi al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărţile centrale şi registrele centrale de tranzacţii, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L201 din 27 iulie 2012.

Art.20 – (1) În exercitarea competenţelor stabilite prin prezenta lege, Banca Naţională a României şi Autoritatea de Supraveghere Financiară pot emite reglementări pentru a asigura punerea în aplicare a dispoziţiilor Regulamentului (UE) nr.648/2012, a standardelor tehnice de reglementare sau de aplicare adoptate de Comisia Europeană în baza competenţelor conferite acesteia şi, după caz, a ghidurilor sau recomandărilor emise de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare şi Pieţe.

(2) Reglementările emise potrivit alin.(1), se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.